

Geen dogma's , maar dringende adviezen van de Stichting Natuur en landschap het Gooi door Mr. Drs. P.B.Ph.M. Bogaers op dinsdagavond 22 juni 2021, vergadering Commissie Ruimte en Infrastructuur Gemeente Laren, Raadzaal BEL Combinatie, Zuidsingel 5 Eemnes, 18:00 uur (6 pp./ 2.436 woorden)

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan Buurtschap Crailo-2021

Gebruikmakend van het spreekrecht voor de SNLG wordt het volgende naar voren gebracht:

- 1) al hetgeen in de eerdere zeven brieven van de SNLG in deze zaak naar voren is gebracht dient hier als volledig overgenomen en ingelast te worden beschouwd.
- 2) kennisname van de stukken, waarnaar verwezen wordt in de uitnodigingsbrief van Laren van 7 juni 2021 leert, dat daarin **geen enkele extra informatie staat, die ziet op het beschermen van de belangen van natuur en landschap** in het plangebied Crailo. Terwijl " het landschap (= natuur) leidend is voor de bebouwing". Zie andermaal het "Stedenbouwkundig- en Landschapsplan Crailo", waar op p. 92 met nadruk wordt gesteld: „*voor de bebouwing is het landschap leidend*".

Alleen technische vragen zijn behandeld in de "*Beantwoording van de technische vragen m.b.t. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan met MER en beeldkwaliteitsplan 'Buurtschap Crailo - 17 mei 2021'*" (4 pp.) door de GEM Crailo:

De enige vraag over een onderwerp, dat in de verte raakt aan het thema "natuur", is vraag 1 onder het kopje "natuur" van D66 Laren. Verder lieten de raden het afweten bij dit centrale thema. Natuur als vlag die de lading niet dekt.

Echter: deze vraag 1 ziet op "*benadeling van de functionaliteit van de te bouwen zonnepanelen op de of naast de ECOWAL*". Maar geen enkele vraag is gesteld , of de voorgestane "ecowal" [met materiaal , gevonden in het plangebied, een lage stenen muur van 3,6 meter] de functionaliteit van de Natuurbrug Het Laarderhoogt wel waarborgt.

Toelichting: De SNLG is op grond van waarnemingen (*1) ervan doordrongen, **dat het negeren door de raden van Gooise Meren, Hilversum en Laren van de aanbevelingen in het Wageningen Environmental Research rapportnr. 2799, (32 pp. (maart 2017) "programma van eisen voor woningbouw nabij de natuurbrug van uit ecologisch perspectief") een grote dwaasheid is.**

Het aanleggen van een vijf meter hoge, beplante, aarden wal is volgens de Reactienota van de GEM Crailo B.V./Arcadis Nederland B.V. overbodig. Het neemt te veel grondoppervlak in beslag ten nadele van bebouwing. Een afscherming van 3,6 meter hoogte met materiaal gevonden in het gebied zou voldoende zijn (Webinar 4 februari 2021). **De SNLG adviseert dringend de raad te blijven uitgaan van de eisen door Onderzoeksinstituut Alterra (= Wageningen Environmental Research), samengevat door Arcadis in de Reactienota op p.35/94, linker kolom onder GM 19/L28/H5f.**

(*1) onder meer bij de '**substantiële, beplante, aarden grondwal van ca. vijf meter hoogte**', **aangelegd door het Goois Natuurreservaat naast de Spoorlijn Hilversum-Amersfoort in de lente van 2021, ter bescherming van het resterende landgoed Monnikenberg-West (NNN-gebied)**

3) Ontbreken van elke dubbele controle op de rapporten van Arcadis Nederland B.V.

Arcadis Nederland B.V. speelt een kardinale rol in het voorbereiden en de begeleiding van het Ontwerp bestemmingsplan. Zie onder meer Het Stedenbouwkundig- en Stedenbouwkundig plan van december 2019, de Milieueffectrapportage van 1 december 2020, en de Reactienota van 12 april 2021.

Onbegrijpelijk is het, dat in het licht van artikel 3:2 Awb en andere bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht er geen enkele (dubbele) controle is uitgeoefend door de Colleges van B&W, en door de raden op de volledigheid en juistheid van de rapporten, waaronder de m.er.-rapportage van 1 december 2020 en de Reactienota van 12 april 2021 door Arcadis Nederland B.V..

Toelichting SNLG:

Voor dergelijke intensieve controle is er -naast de, hier gehandhaafde, kritiek van de SNLG op het functioneren van dit bureau [uit oogpunt van deskundigheid, betrouwbaarheid en onpartijdigheid/politieke onbevooroordeeldheid]- **extra aanleiding** tot een kritische houding van de Colleges van B&W, en van de raden in het kader van de dualiteit vanwege het volgende:

De raden worden bekend verondersteld door de SNLG met het “*Verslag van de openbare vergadering van het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat, gehouden op **donderdag 18 juni 2020** in de Infoschuur van het Goois Natuurreservaat, Naarderweg 103 te Hilversum, Kenmerk: 20-10897-1.01.41-o*” (archief SNLG nr. 2021-SNLG-VI-37):

*„Aanwezig waren beroepshalve : dhr. C.J.G. **Dosker** (voorzitter), mw. R. **van den Berg** (lid), dhr.J. **van den Bor** (lid), mw. H.B. **Boudewijnse** (lid, wethouder Gooise Meren), dhr. P.A.M. **Calis** (lid, wethouder Laren), dhr. B. **Heller** (lid, wethouder Hilversum), dhr. G.C. **Knoop** (lid), mw. M.L.C. **Verbeek** (lid)*

*Tevens waren aanwezig: mw. C.W. **Kos** (directeur –rentmeester), mw. C. **Kersbergen** (teamleider Beleid, Ondersteuning en Externe relaties), dhr. P. **Hulzink** (sr. medewerker Beleid), mw. Y.J. **van Roomen** (notulist).*

*Afwezig met bericht van verhindering waren: mw. E.A.S. **Rommel** (lid) en mw. M. **van Doorninck** (lid)”*

Na opening van de vergadering om 15.45 uur kwam onder **punt 4** een punt aan de orde met betrekking tot een rapport over “de planontwikkeling en fundraising”: **Vaststellen vervoltraject naar aanleiding van businesscase 't Laer**

Het verslag wordt hier integraal opgenomen vanwege de ernstige kritiek door de wethouders en GNR op het hier aan de orde gestelde rapport van Arcadis in de vergadering, let wel, van 18 juni 2020, in dezelfde periode als de betrokkenheid en nauwe verwevenheid van Arcadis Nederland B.V. bij de voorbereiding van het plan Crailo:

“4. Vaststellen vervoltraject naar aanleiding van businesscase 't Laer

***Dhr. Heller** (portefeuillehouder) licht toe dat er een volgende stap in het proces gezet kan worden. Er liggen 2 varianten voor. De belangrijkste vraag is of het voorliggende document, gezien de doelstelling en de risico's, een wenselijke, realistische en haalbare variant betreft. Gevraagd wordt om in te stemmen met nieuwbouw en de voorkeursvariant 2 van de businesscase verder uit te werken tot een project- en businessplan.*

Mw. Verbeek zegt dat het uitwerken van de businesscase een expliciete voorwaarde is. Ook **de voorkeursvariant dient beter uitgewerkt te worden** en de financiering is hieraan voorwaardelijk.

Dhr. Van den Bor deelt mee dat het plan hem aanspreekt. Het zou goed zijn om dit te realiseren, **maar de weg hier naar toe rust niet op een stevig fundament**. Hij vraagt zich af **hoe solide de onderbouwing is m.b.t. de planontwikkeling en fundraising**. Het stuk is **niet congruent**.

Ook de kwaliteit van **de door Arcadis opgestelde documenten** vindt hij **bedroevend**.

Dhr. Dosker heeft **vraagtekens bij de volgorde** van het gevraagde besluit. **Instemmen met nieuwbouw, zoals gevraagd in punt a, is te vroeg in het proces**.

Mw. Boudewijnse is het hiermee eens. Het plan dient eerst uitgewerkt en dan aan het bestuur voorgelegd te worden.

Mw. Van den Berg merkt op dat het heel belangrijk is om het gevraagde besluit juist te formuleren.

Dhr. Calis vraagt of in overweging is genomen om dit uit te voeren in de nieuw te bouwen schaapskooi, waar mogelijk ook een bezoekerscentrum e.d. zal worden gerealiseerd. Het is mogelijk interessanter om daar in te investeren.

Mw. Kos antwoordt dat het hier over twee potentiële projecten gaat. 't Laer is een icoon waar al jarenlang heel veel scholen e.d. gebruik van maken. **Zij geeft toe dat het voorliggende document van Arcadis van een bedroevend niveau is**. Het GNR is hiermee twee jaar bezig geweest en dit is het best te behalen resultaat.

Mw. Van den Berg vraagt of dit via een extern bureau moet worden uitgevoerd of dat GNR dit inmiddels zelf kan.

Mw. Kersbergen antwoordt dat het GNR, dat nu beschikt over een projectteam, de volgende fase grotendeels zelf gaat uitvoeren. Deze voorverkenning heeft ons opgeleverd wat het meest handige scenario is. Wij kunnen nu een projectplan en bijbehorend businessplan opstellen. En ook de investering en exploitatie verder uitwerken.

Mw. Kos vult aan dat het benodigde budget hiervoor nog kan worden ondergebracht onder het budget van de businesscase.

Dhr. Heller stelt dat het beslispunt a (In principe in te stemmen met nieuwbouw van groepsverblijf 't Laer op basis van de opgeleverde businesscase) van het gevraagde besluit wordt **geschrapt en dat er specifiek aandacht wordt besteed aan de geconstateerde incongruenties** en dat er een eenduidige financiële lijn moet worden verwerkt in het voorstel. Het gevraagde besluit dient conform aangepast te worden.

Besluit:

a. Voorkeursvariant 2 van de businesscase verder uit te werken tot een project- en businessplan voor de nieuwbouw van groepsverblijf 't Laer. In het voorstel dient specifiek aandacht besteed te worden aan de geconstateerde incongruenties en deze dienen duidelijk verwoord te worden.

b. Het uitgewerkte project- en businessplan ter besluitvorming voor te leggen aan het bestuur. “

Einde citaat (SNLG)

Nota bene: Waar het om gaat is, dat de ervaringen (van de drie wethouders van Gooise Meren, Hilversum en Laren met de **“slechte, incongruente en bedroevende kwaliteiten van de documenten (meervoud, SNLG) van Arcadis”** om onbegrijpelijke redenen geen aanleiding hebben gegeven aan de drie Colleges van burgemeester en wethouders van de drie gemeenten, verenigd in de Gemeenschappelijke Exploitatie Maatschappij Crailo B.V., tot een meer kritische houding en tot dubbele controle van de stellingen van Arcadis Nederland B.V. in al haar rapporten en documenten inzake het Ontwerp Bestemmingsplan Crailo B.V. Zie alle tekorten, hiaten, vaagheden, onbegrijpelijke wendingen en tegenstrijdigheden op het niveau van de relevante bijzonderheden, beschreven in de brieven van de SNLG.

Advies: De SNLG adviseert de raden van de drie gemeenten dringend niet als stempelmachine op te treden bij het nemen van een besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan Crailo 2021. Het is te vroeg om nu tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan. Zie ook het laatste punt, hierna punt 4. Laat natuur en landschap niet als fopspeen dienen voor falend beleid.

SNLG is overigens geïnteresseerd in het, door de drie (en andere) wethouders, qq. Lid van het bestuur van het GNR, zwaar bekritiseerde rapport en documenten van Arcadis Nederland B.V. Ondanks een schriftelijk verzoek (18 maart 2021, 2021-SNLG-V-25) van de SNLG aan het bestuur en de directie van GNR tot openbaarmaking van de ecologische en andere rapporten in het bezit van GNR over haar gebieden weigerde GNR per brief (van 2 april 2021, kenmerk GNR 21-1128-1.01.81, archief SNLG: 2021-SNLG-V-46) deze rapporten ter beschikking te stellen aan de SNLG, zoals het GNR ook weigert haar “zienswijze inzake Buurtschap Crailo” ter beschikking te stellen aan de SNLG (brief van 31 mei 2021, kenmerk GNR 21-11177-1.01.81, archief SNLG: 2020-Crailo-V-14).

Nota bene: handelen en geheimzinnigheid en geheimhouden bestuursgegevens van GNR is in strijd met het budgetrecht van de raden!

Het GNR werkt per definitie in het verborgene. Dit is ook in strijd met het Budgetrecht van de raden, die hiermee geen inzicht krijgen in de kosten van de projecten van het GNR (ook in het plangebied Crailo), terwijl de raden wel moeten besluiten over het al dan niet goedkeuren van de gemeentelijke financiering uit de openbare kas (dus met gemeenschapsgeld) van het GNR. Zie ook de financiering door de gemeenten van “monitoring” door het GNR van de ontwikkelingen in haar gebieden in het plangebied Crailo (zie reactienota 12 april 2021 op p.13/94 en p.14/94, onder 2.3. Monitoring, besproken door de SNLG in de zesde brief van 11 juni 2021 (2020-Crailo-V-35, pp. 11 en 12).

4) De omgekeerde wereld, eerst ontwerpen en dan pas saneren in plaats van eerst saneren en dan ontwerpen en plannen.

Op dinsdag 15 juni 2021 heeft de SNLG aan de drie gemeenten dringend verzocht in de zevende brief (2020-Crailo-VI-10) om de geheimhouding op te heffen van volgens het “Definitieve besluit van B&W van Laren” van 2 juni 2020 “van geheim te houden stukken ‘grondexploitatie 2020 + risicoanalyse Crailo en brief van de GEM Crailo van 14 mei 2020’.

Hierover werd Mr. P. Bogaers teruggebeld op donderdag 17 juni 2021 door mw. D. Specken van Juridische Zaken. Volgens mw. Specken zou de raad hierover moeten beslissen. Die beslissing valt na 22 juni 2021. Deze sessie op 22 juni 2021 heeft daarmee het karakter van een “spookdebat”.

SNLG: de grondexploitatie van Crailo hangt evenwel nauw samen met de noodzakelijke sanering van dit plangebied. Het gebied is in een desastreuze staat achtergelaten door het ministerie van Defensie (met achtergelaten metaal, ammunitie en puin, dit alles in “onvoorstelbare hoeveelheden”, zoals het GNR op 5 februari 2021 telefonisch aan Mr. P. Bogaers uitlegde. Dit betekent, dat er eerst grondig moet worden gesaneerd, ook in verband met zware, giftige metalen etc., achtergelaten in vele decennia door Defensie ook op de schietbanen en in de ruïnestad Crailo.

Waarom de stukken ‘grondexploitatie 2020 + risicoanalyse Crailo en brief van de GEM Crailo van 14 mei 2020’ geheim moeten blijven is niet te begrijpen. Waarom kunnen deze documenten het daglicht niet verdragen? Wie heeft er belang bij deze geheimhouding?

Dat de exploitatie en “het kostenverhaal anderszins verzekerd is en het stellen van eisen en het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is”, zoals in het “Beslisvoorstel Raad Laren” onder nummer 2021/28 van 12 april 2021 van wethouder A.H.M. Stam onder punt 3 op p.3/6 wordt meegedeeld, is geen argument om de geheimhouding voort te zetten.

Heer Stam stelt de verdere fasering uit met de mededeling: „In het geval van Crailo is hier sprake van en kunnen de afspraken dienaangaande per anterieure overeenkomst worden gemaakt.”

Waar heer Stam spreekt van “anterieure overeenkomst”, bedoelt hij in gewoon Nederlands te zeggen: “dat is van later zorg”, of “na ons de zondvloed”. Niemand is dus verantwoordelijk!

SNLG:

Deze houding is bestuursrechtelijk onverantwoord. Onbegrijpelijk is en blijft het , dat bij bekendheid met de te saneren bodems op grote schaal, het bestuur “de boel de boel laat” en niet per onmiddellijk over is gegaan, of gaat tot saneren van de vervuilde bodems op Crailo. Eerst wanneer er schoon schip is gemaakt, hetgeen tot nu toe niet is gebeurd, kan het overheidsbestuur overgaan tot nauwkeurige planvorming over welk bestemmingsplan dan ook. Nu is het bestuurlijk besluitvormingstraject van drie gemeenten “een aangebrand gerecht”.

Sanering van de bodem is een bestuurlijke verplichting op voorhand ingevolge artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie , en op grond van artikelen 21 en 22 Grondwet.

Advies SNLG:

De voorbereiding van een verantwoord bestemmingsplan is door het uitblijven van sanering een gedrocht. Dringend wordt de raden geadviseerd niet over te gaan tot vaststelling van dit bestemmingsplan, maar wel te besluiten tot drastische sanering van de bodems op Crailo en eerst na voltooiing van de sanering over te gaan tot verder nadenken over de vraag, hoe nu verder.

Uitdrukkelijk wordt van de raden antwoord gevraagd op de vragen in de zesde brief van de SNLG van 11 juni 2021 (2020-Crailo-V-35). In het kader van art.3:2 Awb is zulks een verplichting.

Bussum, Laren, dinsdag 22 juni 2022,

Mr. Drs. P.B.Ph.M. Bogaers,

Bioloog en ecooloog,
oud-advocaat bestuursrecht (1986-2017),
secretaris en vice-voorzitter SNLG

Gemachtigde voor de SNLG.

Barbaragaarde 3
1403 JK Bussum (Gooise meren)

Tel.nr.: 035-6935209

bogaers.bussum@planet.nl

info@snlg.nl

Zie www.snlg.nl voor alle documentatie over Plan Crailo, e.a.